† **Prezelj Albina, učiteljica v Gaberju pri Dolnji Lendavi** je umrla v Spodnji Hudinji pri Celju 22. t. m. po kratki in težki bolezni. Maturirala je l. 1925 na učiteljišču v Tolminu in nato službovala na Goriškem v Sp. Lokavcu, Drežnici, Čadru, Idriji, Cerknem, Kalu pri Bovcu, Zapotoku in Murovcih, od l. 1933 pa v Gaberju pri Dol. Lendavi. Bila je odlična učiteljica in vzgojiteljica, ki so jo zelo jubili njeni učenci in spoštovali njihovi starši. Z uspehom je delala tudi izven šole. Vestno delo in prevelika požrtvovalnost sta bili pretežki za njeno šibko telesno konstitucijo, zato je prehitro izgorela v ljubezni do svojega poklica. Z njeno izgubo je nastala vrzel na obmejni šoli. Težko jo bomo pogrešali. Mir njeni blagi duši! Staršem in sorodnikom naše globoko sožalje!

— **Društvo upokojenega učiteljstva** ima svoj redni letni občni zbor v četrtek, dne 4. aprila popoldne ob 4. uri v prostorih gostilne pri »Novem svetu«, z običajnim dnevnim redom. Za slučaj nezadostnega števila prisotnega članstva bo občni zbor pol ure kasneje istotam pri vsakem številu udeležencev. — Ob tej priliki se vabijo vsi tovariši(ce), ki stopijo v pokoj, da pristopijo k društvu, ki ima sličen namen kot Učiteljska samopomoč, izplačati po smrti člana dedičem tolikokrat po 6 Din kolikor šteje društvo članov. Prvo leto po upokojitvi znaša pristopnina za posameznika 21 Din za zakonski par pa še nekaj manj. Lansko leto 1934. je bilo 6 smrtnih primerov, a pristopilo je 19 novih in se vrti število članstvo okrog 360. Pristopajte takoj po upokojitvi in ne odlašajte!

Osebne zadeve

—i **Napredovali so učitelji(-ce)** v **VII. skupino: Accetto** Valentin iz Stične (Lit.).

V **VIII. skupino: Lovrec** Ada iz Cirkovcev, **Župančič** Josip iz Dražgoš, **Ocvirk** Angela iz Kalobja, **Perčič** Angela iz Voklega (Kr. 20/2), **Košmerl** Franja iz Zagorja (Lit. 20/2), **Štrus** Franc iz Doline, **Škufca** Jožefa iz Št. Jurja pri Grosupljem, **Novak** Anica iz Blok, **Košmerl** Vinko iz Zagorja, **Rataj** Oskar od Sv. Križa pri Rogaški Slatini.

Naša gospodarska organizacija

— **Članom Učit. Samopomoči.** V teh dneh boste prejeli položnice za nakazilo dveh smrtnih slučajev 343. in 344., to je: Dubrović Božo, Kastav in Čuček Lina, Mirna peč. Samski člani nakažejo s poštnino Din 11.—, zakonski pari pa Din 21.—. Uprava vljudno prosi, da nakažete predpisane zneske po prejemu položnice. — Podporni sklad je izčrpan. Na prvi seji načelstva se bodo rešile prošnje iz meseca januarja 1935. Prošnje rešuje načelstvo po vrsti, kakor so bile vložene. Zadružna uprava Vam ne more dati obveznih izjav ne o rešitvi in ne o znesku, ker reši vsako prošnjo načelstvo na seji. Zato naj prošnjiki ne zahtevajo takih pojasnil od zadružne uprave.

Učiteljska tiskarna

—t **Novak: Risanje.** V zadnji številki »Učiteljskega tovariša« smo objavili nepravilno ceno za Novak: Risanje 250 Din. Pravilna cena knjigi je 200 Din.

Mladinska matica

—mm **V zalogi** so še naslednje knjige, ki jih dajemo še vedno s 25 do 50% popustom:

Skulj: Sadjarčki,
Kresnice I., II., IV., VI. in VII. letnik,
Pipan: Kako smo delali radio,
Bevk: Lukec in njegov škorec,
Skulj: Vrtnaričice,
Ribičič: Miškolin,
Kmetova: Lovci na mikrobe,
Magajna: Brkonja Čeljustnik,
Bevk: Tovariša,
Kardelj: Potovanje skozi čas,
Ribičič: Mihec in Jakec,
Ribičič: Miklavževa noč,
Lovrenčič: Tiho življenje,
Dr. Čermelj: Nikola Tesla.

Poleg tega so v zalogi še vezani celotni letniki Našega roda, in sicer I., IV. in V. letnik. Posamezne številke nekompletnih letnikov »Našega roda« oddajamo pri naročilu nad 20 izvodov po 20 par. Opozarjamo na to posebno revnejše šole, kjer učenci nimjo knjig. Pri naročilih naj učiteljstvo navede, koliko istih številk potrebuje.

—mm **Konkurente za književne nagrade M. M.** prosimo, da nam javijo čimprej svoje naslove.

—mm **Mnogi naši naročniki** še niso plačali 6. številke »Našega roda«. Opozarjamo cenj. poverjenike, da imajo pravico do knjig le oni naročniki »Našega roda«, ki plačajo vse številke N. R. in dodajo še Din 2.50 za knjige.

Učiteljski pevski zbor JUU

—pev. **Pravkar minuli pevski tečaj** kaže po statistični tabeli vzoren red. Upamo, da bo tako tudi v bodoče. Prihodnji pevski tečaj bo po velikonočnih praznikih, datum sporočimo v prihodnji številki našega glasila. Priprave so v teku. Ravnokar smo prejeli z merodajnega mesta obvestilo, da lahko odpotujemo na turnejo v Bolgarijo.

Tovariše(-ice), kateri imajo note doma, a se ne mislijo turneje udeležiti, prosimo, da nam jih vrnejo takoj.

Šolski radio

—r **XXV. teden.** V torek 2. aprila bo izvajal »Sokol I. na Taboru« lutkovno igro v treh dejanjih kralj Brkolin; spisal Josip Korban. 1. Jurčkova mlada leta doma v Mišjem dolu. 2. Jurček se seznani v gozdu z Brkolinom, kraljem podzemskih palčkov in kraljico Zlatico. Ta dva mu tožita, da so jima zboleli palčki na hudi bolezni — lenobi. 3. Jurček ozdravi palčke s telovadbo, ki krepi telo in poživlja duha.

V petek 5. aprila bo predaval gosp. prof. Emil Adamič o naši slovenski glasbi.

—r **V kmetijskem radiu** bo ob 7.30 v nedeljo 31. marca predaval g. inž. Karel Tavčar: O pogozdovanju v letošnji spomladi in dečji dan.

Stanovska organizacija JUU

Iz društev:

Vabila

= JUU SRESKO DRUŠTVO CELJE bo zborovalo skupno s sreskim društvom Šmarje v soboto 6. aprila ob ½9. uri v telovadnici mestne narodne šole v Celju. Obravnavala se bo vrsta aktualnih stanovskih in šolskih zadev. Prirejen bo učiteljski gospodarski dan s predavanjem tov. Antona Hrena iz Maribora. Knjižnica bo poslovala že ob 8. uri. Ta dan bo še odprta slikarska razstava umetniškega kluba »Brazda« iz Maribora v Celjskem domu. K polnoštevilnemu posetu zborovanja vabi **Odbor.**

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V KAMNIKU bo zborovalo dne 8. aprila 1935. v Kamniku s pričetkom ob 10. uri po sledečem redu: 1. Učiteljski gospodarski dan ref. tov. Kocjančič. 2. Poročila. 3. Predlogi. 4. Slučajnosti. — Pridite vsi! **Odbor.**

= JUU — SRESKO DRUŠTVO DOL. LENDAVA bo zborovalo v Turnišču 6. aprila 1935. ob 10. uri predpoldne. Tov. Prešernova bo referirala o »Domu učiteljic«, tov Hvala bo pa imel predavanje: Gospodarski dan učiteljstva. Tov. odborniki se naprošajo, da se udeleže odborove seje, ki bo ob 9. uri.

Predsednik.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V KOČEVJU bo zborovalo v soboto, dne 6. aprila t. l. točno ob 11. uri v narodni šoli v Kočevju po sledečem sporedu: 1. Došli dopisi. 2. Predavanje o gospodarskem dnevu. 3. Seje odsekov. 4. Poročila odsekov. 5. Druge zadeve in slučajnosti. **Odbor.**

= JUU — SRESKO DRUŠTVO ŠMARJE PRI JELŠAH bo zborovalo dne 6. aprila ob pol devetih skupno s sreskim društvom Celje v telovadnici mestne deške narodne šole v Celju. Poleg običajnih točk je na sporedu predavanje o učiteljskih gospodarskih ustanovah. Po končanem skupnem zborovanju zborujemo sami, da rešimo nekatere tekoče zadeve. Udeležba naj bo polnoštevilna!

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V BREŽICAH bo zborovalo v soboto, dne 9. aprila ob devetih v Sevnici. — 1. Tov. Vranc iz Studencev bo predaval o temi: »Učni načrt z ozirom na čl. 44. zak. o nar. šolah s primeri iz prakse.« — 2. Osnovali bomo odseke na podlagi došlih prijav in razmotrivali o aktualnih stanovsko-političnih vprašanjih. — Polnoštevilne udeležbe pričakuje **odbor.**

= JUU SRESKO DRUŠTVO V SLOVENSKI BISTRICI ima svoje redno zborovanje v soboto dne 6. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne na osnovni šoli na Pragerskem.

Polnoštevilna udeležba stanovska dolžnost! **Odbor.**

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

Bolgarsko šolstvo

(Priobčuje Viljem Kus.)

(Dalje.)

Osnovne šole.

Predlog je pomaknil tudi šolsko obveznost osnovnih šol še za eno leto nazaj. Zato obiskujejo otroci to šolo od 6. do 13. leta. Vsaka osnovna šola ima na razpolago za razne namene dva šolska tedna, ki sta namenjena za olepševalno delo občine, učenci tedaj pod vodstvom učiteljev belijo stanovanja (posebno še šolske prostore) urejujejo ceste, sadijo drevje in delajo še razna temu podobna dela. Dovoljeni so tudi pogovori in zabave. Pod temi besedami razumemo praznovanja raznih obletnic, ko učenci nastopajo kot govorniki itd.

Šolski obisk se s tem razširja na sedem let za vse učence. Ta namera je peljala predlagatelje zakona k misli, da ukinejo progimnazije in zgradijo sedemletno narodno šolo po ameriškem vzoru »public school« in deloma po vzoru poljske šolske reforme. Omenjena šedemletna enotna šola se deli na dve stopnji: na nižjo štiriletno in višjo triletno stopnjo.

Učni predmeti so konsolidirani, tako, da je njihovo število omejeno na šest predmetov: 1. bolgarski jezik, 2. tuj jezik (fakultativno), 3. družabni nauki (obštetstvznanie), 4. prirodoznanstvo (teoretično in praktično), 5. matematika in 6. telesna, tehniška in estetska vzgoja. V prvih štirih rezredih je določen kompleksni pouk, tako, da se ne vrši pouk po predmetih marveč po življenjskih enotah ali središčih. Učne osnove, ki jih je izdalo prosvetno ministrstvo, naj se prilagodijo krajevnim prilikam na podlagi učiteljskih in nadzorniških svetov.

Važen je § 27., ki pravi »V osnovni šoli se učenci po možnosti razdelijo v skupine in paralelke po delovnih zmožnostih in na podlagi njihovega razvoja. Da se pa da učencem možnost, da pokažejo in vzgajajo lastne nagibe, se vpeljujejo fakultativni tečaji. V § 36 se pa ponovno poudarja, da naj bi bil zadnji razred kvalitativno diferenciran, da se na ta način da otrokom možnost »orientirati se v lastnih nagibih in potrebah, kakor tudi v izobraževalnih in profesionalnih možnostih.«

Načelno se mora ustanoviti šola v vsaki občini, ki ima več kakor 20 šoloobveznih otrok, vendar se v šolski konsolidaciji ne priganja, da bi bilo mogoče ustanavljati višje organizirane šole. V višje organizirane šole smejo hoditi tudi učenci iz drugih šolskih okolišev; tako zadevo smejo urejevati okrajni šolski nadzorniki. V tako konsolidiranih šolah se ustanavljajo šolske kuhinje za oddaljene otroke.

Tudi število učencev se omejuje na 40 za razred. Za obstoj razreda se določa najmanj 20 otrok. Narodne šole imajo bolgaršcino kot učni jezik. Dovoljeno je pa tudi ustanavljati drugonarodne šole, ki jih podpira država.

Za učence, ki so končali svojo šolsko obveznost, a niso absolvirali sedem oddelkov, se ustanavljajo nadaljevalni tečaji s posebnimi osnovami, ki trajajo od 1 do 3 let. V te tečaje hodijo otroci po 8 ur na teden. Za učence, ki ne morejo slediti zahtevam osnovne šole, se določi v nižjih oddelkih posebna minimalna osnova.

Končno še pripominjam, da je učna obveznost učiteljstva po novem predlogu 22 do 26 ur na teden.

Nadaljevalno šolstvo.

Po predlogu se ustanavljajo posebni obvezni nadaljevalni tečaji za mladino od 14 do 17 leta. Ti tečaji so seveda brezplačni.

Gimnazije in srednje šole.

Gimnazije so šestletne. Učna tvarina se deli na dve stopnji; nižja stopnja je dvoletna, višja pa štiriletna. Prva stopnja, dvoletni tečaj, ima namen omogočiti učencu orientacijo in mu pokazati kakšna je njegova nadarjenost in kakšne so njegove potrebe za njegov bodoči poklic. Višja gimnazija pa ima tri tipe programov: 1. latinščina in grščina, 2. latinščina z modernim jezikom in 3. brez starih jezikov. V nobenem razredu ne sme presegati število tedenskih ur števila 30. Število učencev na razred je isto, kakor na narodni šoli (40) Prav tako so tudi počitnice enake z osnovnim šolstvom ter trajajo od 12. julija do 15. septembra.

Za učence, ki se ne nameravajo še nadalje splošno izobraževati, se po absolviranju nižjega, dvoletnega tečaja otvarja enoletni zaključni razred. Za te učence se ustanavljajo dvoletne ali troletne »srednje šole«, ki imajo ali gospodarsko (kmetijsko), ali trgovsko, ali tehniško, ali kako drugo osnovo. Te šole so kakor gimnazije — državne.

Gimnazije so moške, ženske ali mešane. Predlog zakona natančno določa v katerih krajih bodo moške, v katerih ženske, v katerih obojne in v katerih krajih se ustanovijo mešane gimnazije.

Na vsako gimnazijo mora biti nameščen učitelj - pedagog in učitelj - zdravnik. Njihovo delo je v zakonu natančno označeno. Pri vsaki šoli te stopnje se mora ustanoviti društvo staršev in učiteljev.

Gimnazijski predmeti so v zakonu točno označeni. V zgodovinskem pouku se ne omenja več zgodovina krščanstva. Živ jezik si gojenci sami izvolijo.

(Dalje prih.)

Novosti na knjižnem trgu

—k **Lepo priznanje piscu slovenske knjige.** — O »Geografiji sodobne Evrope«, ki jo je letos izdala Slov. Šol. Matica in ki jo je spisal prof. **dr. V. Bohinec,** poroča »Prager Presse« dne 24. februarja takole:

Od temeljito izšolanega avtorja, ki se je že ponovno izkazal, se da pričakovati solidno delo, katero ustreza vsem opravičenim zahtevkom do take razumljivo pisane publikacije. Pričujoči zvezek dela odličen vtis. Uvodoma se v knjigi razpravlja o celotni Evropi. Nato sledi Južna Evropa in sicer Balkanski polotok, najprej kraljevina Jugoslavija, ki se kajpa še posebe obširno obdelava — in zaključil se bo ta del šele z drugim zvezkom. Podrobneje se bo govorilo tudi o drugih slovanskih deželah in sosedah Jugoslavije. In nasprotno bodo jugoslovanska poglavja po slovanskih deželah vzbujala posebno zanimanje. Za dodelanost knjige se nam ni treba nič bati, kajti v Sloveniji se dela zanesljivo.

—k **Misel in delo,** kulturna in socialna revija. Izšla je 6. številka I. letnika z naslednjo vsebino: Najvišji zakon, G. Brodnik: »Nova« Avstrija in koroški Slovenci, dr. Vl. Ravnihar: Razvoj reprezentativnega sistema, dr. S. Dolar: Masaryk svetel vzor človeka in vzgojitelja, dr. M. G. V.: Korporacijska država (II. del). Tem člankom sledi še Obzornik z bogato vsebino, v katerem je tudi notica pod naslovom »Intelektualci v prihodnji skupščini«, v katerem citira stališče »Učiteljskega tovariša«. Naročnina stane za vse leto Din 60. Naročila se pošilja na upravo lista, Gosposvetska cesta 4/I.

Poljoprivredna karta kraljevine Jugoslavije

je pravkar izšla v merilu 1 : 500.000, velikost 160/180 cm. Na tem zemljevidu je označena naša država v njeni administrativni razdelitvi na banovine. Kmetijski značaj posameznih krajev naše države je označen simbolično, to je s pomočjo sličic poljskih, industrijskih, rudarskih in domačih obrti, karakterističnih za dotične kraje. Ta način označevanja glavnih panog kmetijske aktivnosti daje zemljevidu širok pregled, ker ga lahko čitajo tudi nepismeni. Na njem so zabeležene najvažnejše proge železniške, vodne in avijonske, vse reke, vsa važnejša mesta in trgi, zgodovinske in kulturne znamenitosti, samostani, prosvetne, posebno pa pridobitvene ustanove (industrija). V tehničnem pogledu predstavlja ta zemljevid rezultate, ki pri nas do sedaj še niso bili doseženi. Izdelana je v desetih barvah ter Vam nudi najpopolnejši pregled. Nalepljena na platno s palicami velja 350 Din

UČITELJSKA TISKARNA • LJUBLJANA
registrovana zadruga z omejeno zavezo
Frančiškanska ulica 6
podružnica: Maribor, palača Banovinske hranilnice

FR. P. ZAJEC
Izpraksn optik
Ljubljana, Stari trg 1
priporoča: naočnike, ščipalnike, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Glavni in odgovorni urednik Vekoslav Mlekuž. — Izdajatelj: J. U. U. — sekcija za dravsko banovino v Ljubljani. Za sekcijo odgovarja Ivan Dimnik.
Tiska Učiteljska tiskarna (predstavnik Francè Štrukelj). — Vsi v Ljubljani.